

M.Of.Nr.45 din 19 ianuarie 2012

ORDIN Nr.6552
pentru aprobarea Metodologiei privind evaluarea, asistenta
psihoeducationala, orientarea scolara si orientarea profesionala
a copiilor, a elevilor si a tinerilor cu cerinte educationale speciale

In conformitate cu Hotararea Guvernului nr. 536/2011 privind organizarea si functionarea Ministerului Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului, cu modificarile si completarile ulterioare, in temeiul art. 50 alin. (1) din Legea educatiei nationale nr. 1/2011, cu modificarile si completarile ulterioare,

ministrul educatiei, cercetarii, tineretului si sportului emite prezentul ordin.

Art. 1. - Se aproba Metodologia privind evaluarea, asistenta psihoeeducationala, orientarea scolara si orientarea profesionala a copiilor, a elevilor si a tinerilor cu cerinte educationale speciale prevazuta in anexa care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 2. - Directia generala educatie si invatare pe tot parcursul vietii, Directia generala invatamant in limbile minoritatilor nationale, relatia cu Parlamentul si partenerii sociali, Directia generala management, resurse umane si retea scolara, inspectoratele scolare judetene/al municipiului Bucuresti si unitatile de invatamant preuniversitar duc la indeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. - Prezentul ordin se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Ministrul educatiei, cercetarii, tineretului si sportului,
Daniel Petru Funeriu

Bucuresti, 13 decembrie 2011.
Nr. 6.552.

METODOLOGIE
privind evaluarea, asistenta psihoeducationala, orientarea scolara
si orientarea profesionala a copiilor, a elevilor si a tinerilor
cu cerinte educationale speciale

Capitolul I
Dispozitii generale

Art. 1. - (1) In vederea evaluarii, asistentei psihoeducationale, orientarii scolare si orientarii profesionale a copiilor, a elevilor si a tinerilor cu cerinte educationale speciale, se infiinteaza serviciul de evaluare si orientare scolara si profesionala, denumit in continuare SEOSP, in cadrul centrelor judetene de resurse si de asistenta educationala (CJRAE), respectiv al Centrului Municipiului Bucuresti de Resurse si de Asistenta Educationala (CMBRAE).

(2) Finantarea posturilor nou-infiintate in cadrul SEOSP se va realiza de catre consiliul judetean/al municipiului Bucuresti, prin CJRAE/CMBRAE.

(3) Din SEOSP fac parte: 2 profesori psihologi atestati in psihologie educationala, un profesor psihopedagog, un profesor de educatie speciala, un asistent social, medic pediatru.

(4) In cazul copiilor/elevilor/tinerilor apartinand minoritatilor nationale se va asigura, dupa caz, un interpret, specialist in domeniu, in limba minoritatii respective.

(5) In cazul copiilor/elevilor/tinerilor cu deficiente senzoriale se va asigura, dupa caz, un interpret, specializat pentru deficienta respectiva.

(6) Hotararea privind orientarea scolara si profesionala a copiilor, elevilor si a tinerilor cu cerinte educationale speciale apartine comisiei de orientare scolara si profesionala, denumita in continuare COSP, la propunerea SEOSP din cadrul CJRAE, respectiv CMBRAE.

Art. 2. - In intelesul prezentei metodologii, termenii si expresiile de mai jos au urmatoarele semnificatii:

a) deficienta - absenta, pierderea sau alterarea unei structuri ori a unei functii (leziune anatomica, tulburare fiziologica sau psihologica) a individului, rezultand in urma unei maladii, accident sau perturbari, care ii impiedica participarea normala la activitate in societate;

b) educatie speciala - ansamblul proceselor de punere in aplicare a programelor, activitatilor de invatare si asistenta complexa de recuperare-compensare (psihoterapeutica, medicala, sociala, culturala) adaptate persoanelor care nu reusesc independent sa atinga, temporar sau pe toata durata scolarizarii, un nivel de dezvoltare corespunzator varstei, pentru formarea competentelor de baza in vederea pregatirii pentru viata de adult;

c) scoala speciala - unitate de invatamant in care se asigura educatie si interventie psihopedagogica de catre profesori specializati persoanelor cu diferite tipuri si grade de dizabilitati/deficiente;

d) cerinte educationale speciale (CES) - necesitati educationale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educatiei, adaptate particularitatilor individuale si celor caracteristice unei anumite deficiente/dizabilitati sau tulburari/dificultati de invatare ori de alta natura, precum si o asistenta complexa (medicala, sociala, educationala etc.);

e) integrare (scolara) - procesul de adaptare a persoanei cu cerinte educationale speciale la normele si cerintele scolii pe care o urmeaza, de stabilire a unor relatii afective pozitive cu membrii grupului scolar

(grupa/clasa) și de desfășurare cu succes a activităților școlare;

f) incluziune (școlară) - procesul permanent de îmbunătățire a serviciilor oferite de unitățile de învățământ pentru a cuprinde în procesul de educație toți membrii comunității, indiferent de caracteristicile, dezavantajele sau dificultățile acestora;

g) școala incluzivă - unitatea de învățământ în care se asigură o educație pentru toți copiii, reprezentând mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare și segregare. Copiii/Elevii din aceste unități de învățământ beneficiază de toate drepturile și serviciile educaționale, psihoterapeutice, medicale și sociale, conform principiilor incluziunii sociale, echității și asigurării egalității de șanse;

h) adaptare curriculară - corelarea conținuturilor componentelor curriculumului național cu posibilitățile elevului cu CES, din perspectiva finalităților procesului de adaptare și de integrare școlară și socială a acestuia;

i) profesor itinerant și de sprijin - cadrul didactic cu studii superioare în domeniul psihopedagogic care desfășoară activități de învățare, stimulare, compensare și recuperare cu persoanele cu CES integrate în unitățile de învățământ de masă, în colaborare cu toți factorii implicați;

j) planul de servicii individualizat - modalitatea de programare și coordonare coerentă a resurselor și serviciilor individualizate pentru copiii/elevii/tinerii cu CES integrați în unități de învățământ de masă, focalizată pe nevoile de dezvoltare ale acestora;

k) programul de intervenție personalizat - un instrument de proiectare și implementare a activităților educațional-terapeutice, utilizat pentru eficientizarea activităților de intervenție și atingerea finalităților prevăzute în planul de servicii personalizat;

l) CJRAE/CMBRAE - unitate specializată a învățământului preuniversitar, cu personalitate juridică, coordonată metodologic de inspectoratul școlar, care desfășoară servicii de asistență psihopedagogică pentru părinți, copii și cadre didactice și care coordonează, monitorizează și evaluează, la nivel județean, activitatea și serviciile educaționale oferite de către centrele logopedice interscolare și cabinetele logopedice, centrele și cabinetele de asistență psihopedagogică, mediatorii școlari;

m) certificat de orientare școlară și profesională - document/act oficial eliberat de către CJRAE/CMBRAE, conform prevederilor cuprinse în Legea educației naționale [nr. 1/2011](#), cu modificările și completările ulterioare, care precizează diagnosticul/deficiența și orientează copiii, elevii și tinerii cu CES în învățământul de masă sau în învățământul special;

n) incapacitate - limitări funcționale cauzate de disfuncționalități/deficiențe fizice, intelectuale sau senzoriale, de condiții de sănătate ori de mediu și care reduc posibilitatea individului de a realiza o activitate, motrice sau cognitivă, ori un comportament;

o) handicap - dezavantaj social rezultat în urma unei deficiențe sau incapacități și care limitează ori împiedică îndeplinirea de către individ a unui rol așteptat de societate;

p) dizabilitate - rezultatul sau efectul unor relații complexe dintre starea de sănătate a individului, factorii personali și factorii externi care reprezintă circumstanțele de viață ale acestui individ. Datorită acestei relații, impactul diverselor medii asupra aceluiași individ, cu o stare de sănătate dată, poate fi extrem de diferit. Dizabilitatea este termenul generic pentru afectări, limitări ale activității și restricții de participare conform CIF;

q) CIF - Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății - document elaborat de Organizația Mondială a Sănătății, Geneva, 2001;

r) afectare - o pierdere sau o anormalitate a structurii corpului ori a unei funcții fiziologice, inclusiv a funcțiilor mintale. Prin anormalitate în sensul prezentului ordin se înțelege variațiile semnificative de la norma stabilită statistic, adică o deviație de la media populației stabilită conform normelor standard măsurate, termenul trebuind utilizat exclusiv în acest sens, conform CIF;

s) funcționarea - termen generic pentru funcțiile organismului, structurile corpului, activități și

participare, care denota aspectele pozitive ale interacțiunii dintre individ (care are o problema de sanatate) și factorii contextuali în care se regăsește (factori de mediu și personali), conform CIF;

t) adaptarea curriculară - corelarea conținuturilor componentelor curriculumului național cu posibilitățile elevului cu CES sau alte tipuri de cerințe educaționale din perspectiva finalităților procesului de adaptare și de integrare școlară și socială a acestuia;

u) educația incluzivă - proces permanent de îmbunătățire a instituției școlare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susține participarea la procesul de învățământ a tuturor persoanelor din cadrul unei comunități;

v) școala profesională specială - instituție școlară care, prin organizarea, desfășurarea procesului de predare-învățare-evaluare facilitează integrarea socioprofesională a elevilor prin certificarea calificărilor profesionale;

w) liceu special - unitate de învățământ care organizează și desfășoară procesul de predare-învățare-evaluare pentru elevii/tinerii cu CES;

x) centrul de zi, centrul de pedagogie curativă și alte tipuri de centre - centre care pot fi organizate conform Legii nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, de către autoritățile locale/județene, organizații neguvernamentale etc. în parteneriat cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (MECTS) și care au ca scop și finalitate recuperarea, compensarea, reabilitarea și integrarea școlară și socială a diferitelor categorii de copii/elevi/tineri cu CES. Acestea sunt considerate alternative de educație specială al căror conținut poate fi fundamentat și pe anumite pedagogii experimentale: Montessori, Freinet, Waldorf etc.;

y) atelier protejat - spațiu adaptat nevoilor persoanelor cu CES/dizabilități, unde aceștia desfășoară activități de perfecționare și dezvoltare a abilităților, în vederea integrării în viața activă a tinerilor; poate funcționa în locații din comunitate, în centre de zi, în centre rezidențiale sau în unități de învățământ special.

Art. 3. - (1) Scopul evaluării, asistentei psihoeducaționale, orientării/reorientării școlare și profesionale a copiilor, elevilor și a tinerilor cu CES este identificarea nevoilor specifice ale acestora și asigurarea condițiilor optime de integrare școlară, profesională și socială.

(2) Finalitatea evaluării, asistentei psihoeducaționale, orientării/reorientării școlare și profesionale a copiilor, elevilor și a tinerilor cu CES este aceea de a asigura integrarea socială și profesională a acestora prin egalizarea șanselor.

Art. 4. - Principiile profesionale care guvernează învățământul special și special integrat sunt următoarele:

a) principiul echității - din perspectiva dreptului la educație, în baza căruia accesul la învățare se realizează fără discriminare;

b) principiul relevanței - în baza căruia educația răspunde nevoilor de dezvoltare personală și social-economică;

c) principiul eficienței - în baza căruia se urmărește obținerea de rezultate educaționale maxime, prin gestionarea resurselor existente;

d) principiul asigurării egalității de șanse - în scopul facilitării accesului la orice formă de educație și asigurării șanselor egale oricărui copil, elev, tânăr, indiferent de rasă, etnie, naționalitate, limbă, religie, apartenență la o categorie defavorizată;

e) principiul incluziunii sociale;

f) principiul centrării educației pe beneficiarii acesteia;

g) principiul participării și responsabilizării părinților.

Art. 5. - (1) Beneficiile aplicării prezentei metodologii sunt asigurarea dreptului constituțional la

educatie, a egalizarii sanselor pentru copiii, elevii si tinerii cu CES.

(2) Beneficiari directi ai prezentei metodologii sunt:

- a) toti copiii, elevii si tinerii cu CES din invatamantul special si special integrat;
- b) copiii, elevii si tinerii propusi spre evaluare de catre comisiile interne de evaluare continua (CIEC);
- c) copiii, elevii si tinerii propusi spre evaluare, dupa caz, la cererea: parintilor, conducerilor unitatilor de invatamant, cadrelor didactice care au lucrat cu copiii/elevii/tinerii in cauza, psihologilor scolari, conducerilor centrelor de plasament, conducerilor centrelor de primire a minorilor, autoritatilor locale;
- d) copiii, elevii si tinerii cu CES din unitatile de invatamant cu dubla subordonare - MECTS si Ministerul Justitiei, Ministerul Administratiei si Internelor, Ministerul Sanatatii.

(3) Beneficiari indirecti ai prezentei metodologii sunt familia, cadrele didactice, institutiile de invatamant si comunitatea.

Capitolul II

Evaluarea copiilor, elevilor si tinerilor cu CES

Art. 6. - Evaluarea, in sensul prezentei metodologii, este un proces complex, continuu si dinamic, realizat cu scopul de a cunoaste in profunzime si de a estima din punct de vedere cantitativ si calitativ particularitatile dezvoltarii, limitele si potentialul copilului/elevului/tanarului cu CES.

Art. 7. - Scopul evaluarii este de a stabili daca elevul/copilul/tanarul are sau nu CES, in vederea orientarii scolare si/sau profesionale a acestuia.

Art. 8. - Beneficiarii serviciilor de evaluare sunt copiii/elevii/tinerii din invatamantul preuniversitar.

Art. 9. - Finalitatea evaluarii este de a orienta decizia si actiunea educationala si de a propune programe ameliorativ-formative pe anumite paliere de dezvoltare, de a stabili serviciile educationale optime in functie de nevoile specifice ale copilului/elevului/tanarului cu CES.

Art. 10. - Se va asigura in cadrul SEOSP, dupa caz, un interpret, specialist in domeniu, in limba minoritatii respective/specializat pentru deficienta respectiva.

Art. 11. - Cererea de realizare a evaluarii poate fi facuta, dupa caz, de catre parinte/tutore legal instituit/scoala/institutii educationale/institutii ale statului.

Art. 12. - Principiile evaluarii sunt urmatoarele:

- a) evaluarea trebuie sa fie subordonata interesului superior al copilului, in vederea cresterii nivelului de implicare activa in planul vietii individuale si sociale a acestuia;
- b) evaluarea trebuie axata pe potentialul real de dezvoltare al copilului;
- c) evaluarea necesita o abordare complexa si completa a elementelor relevante (sanatate, nivel de instructie si educatie, grad de adaptare psihosociala, situatie economica etc.), precum si a interactiunii dintre acestea;
- d) evaluarea trebuie sa fie unitara, sa urmareasca si sa opereze cu aceleasi obiective, criterii, metodologii pentru toti copiii, elevii si tinerii;
- e) evaluarea trebuie sa aiba un caracter multidimensional, sa determine nivelul actual de dezvoltare, pentru a oferi un prognostic si recomandari privind evolutia viitoare a copilului, in integralitatea sa;
- f) evaluarea presupune o munca in echipa, cu participarea mai multor specialisti (psihologi, medici, pedagogi, profesori, educatori, sociologi, asistenti sociali, logopezi etc.);
- g) evaluarea se bazeaza pe un parteneriat autentic cu beneficiarii directi ai acestei activitati, respectiv copilul si persoanele care il au in ocrotire.

Art. 13. - Evaluarea copilului, elevului sau a tanarului poate fi:

- a) medicala;
- b) psihologica;
- c) educationala;
- d) sociala.

Art. 14. - (1) Evaluarea medicala presupune examinarea clinica si efectuarea unor investigatii de laborator si paraclinice, la nevoie, pentru stabilirea unui diagnostic complet.

(2) Evaluarea medicala initiala se va face de catre medicul de familie la care este inregistrat copilul/elevul/tanarul.

(3) Medicul de familie va cere consult de specialitate acolo unde este cazul.

Art. 15. - (1) Evaluarea psihologica presupune stabilirea nivelului de dezvoltare a functiilor si proceselor psihice, in vederea raportarii la standardele existente.

(2) Evaluarea psihologica se realizeaza de catre profesorii psihologi din cadrul SEOSP.

(3) Evaluarea psihologica se realizeaza utilizand metode variate si doar instrumente validate, conform setului de instrumente de expertizare si evaluare prezentate in anexa nr. 1, care face parte integranta din prezenta metodologie, aplicabile in situatii formale si informale, inclusiv informatii furnizate de parinti.

(4) Profesorul psiholog are obligatia de a alege si a folosi, dupa caz, acele instrumente psihodiagnostice care corespund cel mai bine investigarii fenomenului psihic vizat si de a le completa cu date obtinute prin observatie, analiza comportamentului celui investigat, chestionare, interviuri.

Art. 16. - (1) Evaluarea educationala presupune stabilirea nivelului de cunostinte si a gradului de asimilare si corelarea acestora cu posibilitatile si nivelul intelectual al copilului/elevului/tanarului, a nivelului de adaptare la mediul scolar si social, precum si identificarea problemelor si CES.

(2) Sunt necesare investigatii suplimentare in cazul in care exista o discrepanta intre nivelul de achizitii si nivelul intelectual al copilului/elevului/tanarului, in sfera exprimarii orale, citit-scrisului, calculului elementar.

(3) Evaluarea educationala se va realiza de catre cadrele didactice direct implicate in procesul educational.

Art. 17. - (1) Evaluarea sociala presupune, dupa caz, investigarea mediului de dezvoltare a copilului/elevului/tanarului: locuinta, hrana, imbracamintea, igiena, securitatea psihica si fizica, factorii de mediu, factorii personali.

(2) Acest tip de evaluare este realizata, de regula, de catre serviciile specializate din cadrul primariilor de pe raza de domiciliu a copilului/elevului/tanarului sau, in cazuri speciale, de catre asistentii sociali din cadrul CJRAE/CMBRAE ori al centrului scolar pentru educatie incluziva/scolii speciale.

Art. 18. - (1) La finalul evaluarii initiale in vederea orientarii scolare/profesionale, dosarul va cuprinde rezultatele evaluarii medicale (referat medical/scrisoare medicala eliberat/eliberata de medicul de familie/medicul specialist), ale evaluarii psihologice (fisa psihologica eliberata de profesorul psiholog), ale evaluarii educationale (fisa psihopedagogica eliberata de unitatea de invatamant) si ale evaluarii sociale (ancheta sociala), precum si recomandarea SEOSP din cadrul CJRAE/CMBRAE.

(2) Reevaluarea se realizeaza, de regula, cand apar schimbari la nivelul performantei scolare si al functionalitatii copilului/elevului/tanarului si/sau la cererea parintelui si/sau profesorului, cel mult una pe an si cel putin una pe nivel de invatamant.

(3) Evaluarea continua a copiilor/elevilor/tinerilor din invatamantul special se va face de catre CIEC din cadrul institutiilor de invatamant special.

(4) Evaluarea continua a copiilor/elevilor/tinerilor din invatamantul special integrat se va face de catre comisia de expertiza din cadrul CJRAE/CMBRAE.

Art. 19. - CIEC functioneaza la nivelul fiecarei unitati de invatamant special.

Art. 20. - (1) Din CIEC fac parte, dupa caz: profesor psihopedagog/profesor logoped, profesor de

educatie speciala, profesor itinerant si de sprijin, profesor kinetoterapeut, asistent social, medic scolar.

(2) CIEC este compusa din 3-7 membri numiti de catre consiliul de administratie, la propunerea consiliului profesoral din cadrul institutiei de invatamant special.

(3) Atributiile CIEC sunt urmatoarele:

a) evalueaza, diagnosticheaza si urmareste evolutia scolara a copiilor/elevilor/tinerilor cu CES din institutiile de invatamant special si special integrat;

b) realizeaza si monitorizeaza aplicarea planurilor de servicii personalizate pentru copiii/elevii/tinerii cu CES;

c) propune reorientarea copiilor/elevilor/tinerilor cu CES din institutiile de invatamant special spre institutii de invatamant de masa;

d) asigura servicii de asistenta psihoeducationala copiilor/ elevilor/tinerilor cu CES;

e) asigura servicii de consiliere si asistenta psihoeducationala cadrelor didactice care furnizeaza programe de educatie remediala;

f) promoveaza invatamantul incluziv.

Capitolul III

Asistenta psihoeducationala a copiilor, elevilor si tinerilor cu CES

Art. 21. - Asistenta psihoeducationala reprezinta un ansamblu de servicii specializate pentru copiii/elevii/tinerii cu CES vizand, dupa caz: consiliere psihopedagogica, terapii specifice, recuperator-compensatorii, ancheta sociala, mediere scolara.

Art. 22. - Scopul asistentei psihoeducationala il reprezinta oferirea de sprijin pedagogic si psihologic copiilor cu CES in vederea optimizarii procesului educational, adaptarii si integrarii sociale si profesionale.

Art. 23. - Asistenta psihoeducationala pentru copiii/elevii/tinerii cu CES se asigura prin institutii de invatamant special si institutii de invatamant special integrat de catre personalul abilitat, cu finantare de la bugetul consiliului judetean/al municipiului Bucuresti.

Art. 24. - Personalul abilitat pentru activitatile de asistenta psihoeducationala poate fi, dupa caz: profesor in centre si cabinete de asistenta psihopedagogica, profesor logoped, cadru didactic itinerant/de sprijin/domiciliu, profesor psihopedagog, profesor de psihopedagogie speciala, kinetoterapeut, profesor-educator, profesor preparator, invatator-educator, educatoare/educator, asistent social, mediator scolar.

Art. 25. - Activitatile de asistenta psihoeducationala se deruleaza in parteneriat educational, in vederea asigurarii de sanse egale copiilor/elevilor/tinerilor cu CES.

Art. 26. - Monitorizarea activitatilor de asistenta psihoeducationala este realizata, dupa caz, de SEOSP din cadrul CJRAE/CMBRAE sau de catre CIEC din cadrul scolilor speciale.

Art. 27. - Beneficiarii serviciilor de asistenta psihoeducationala sunt copiii/elevii/tinerii:

a) cu certificat de incadrare in grad de handicap eliberat de comisia pentru protectia copilului din cadrul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului;

b) cu certificat de orientare scolara si profesionala eliberat de COSP din cadrul CJRAE/CMBRAE.

Art. 28. - Documentele de referinta ale asistentei psihoeducationala sunt, dupa caz: Programul de interventie personalizat (PIP), prevazut in anexa nr. 6, care face parte integranta din prezenta metodologie, planul de servicii individualizat (PSI), prevazut in anexa nr. 7, care face parte integranta din prezenta metodologie, portofoliul educational al copiilor/elevilor/tinerilor.

Capitolul IV Orientarea școlară și profesională a copiilor, elevilor și tinerilor cu CES

Art. 29. - Orientarea școlară și profesională este ansamblul de norme, metode și tehnici prin care se asigură educație și formare profesională de calitate, în acord cu particularitățile fizice, fiziologice și psihologice ale individului.

Art. 30. - Scopul orientării școlare și profesionale vizează valorificarea potențialului aptitudinal, a intereselor, aspirațiilor, cunoștințelor, abilităților, deprinderilor și a altor particularități psihocomportamentale, precum și consilierea asupra modului de integrare socioprofesională adecvată în vederea asigurării egalității de șanse.

Art. 31. - Orientarea școlară și orientarea profesională a copiilor/elevilor/tinerilor cu CES se realizează de către COSP, numită prin decizie a inspectorului școlar general al județului/al municipiului București, la propunerea SEOSP din cadrul CJRAE/CMBRAE.

Art. 32. - Componenta COSP este următoarea:

- a) directorul CJRAE, președinte al comisiei;
- b) inspectorul școlar pentru învățământul special și special integrat;
- c) un reprezentant din partea direcției generale de asistență socială și protecția copilului;
- d) un reprezentant din partea consiliului județean/al municipiului București;
- e) un reprezentant din partea fiecărei instituții de învățământ special cu personalitate juridică;
- f) un asistent social din cadrul SEOSP, cu rol de secretar al COSP.

Art. 33. - Competențele COSP sunt următoarele:

a) emite certificatele de orientare/reorientare școlară și profesională, la propunerea SEOSP din cadrul CJRAE/ CMBRAE;

b) colaborează cu direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene/a municipiului București, cu instituțiile de învățământ, cu părinții, cu asociațiile persoanelor cu dizabilități, cu reprezentanți ai administrației publice locale și societății civile, cu cabinete medicale, în scopul orientării copiilor cu CES în concordanță cu particularitățile lor individuale.

Art. 34. - Orientarea/Reorientarea școlară și profesională va fi realizată cel puțin odată pentru un nivel de învățământ, la cererea părintelui/tutorei legal instituite sau la cererea instituțiilor educaționale.

Art. 35. - (1) Finanțarea COSP se realizează prin CJRAE/CMBRAE din bugetele consiliului județean/al municipiului București.

(2) COSP se întrunește bilunar în ședințe ordinare și ori de câte ori este necesar în ședințe extraordinare.

(3) COSP este legal constituită în prezența majorității membrilor săi.

(4) Convocarea ședințelor se face de către secretarul comisiei, iar în absența acestuia, de către directorul CJRAE/CMBRAE.

(5) Convocarea se face în scris cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței și cuprinde în mod obligatoriu ordinea de zi a acesteia.

(6) Prezența membrilor COSP la ședință este obligatorie. În cazul în care un membru al COSP absentează de la ședință de două ori consecutiv, fără motive temeinice, consiliul județean, respectiv consiliul local al sectorului municipiului București va fi cel care va propune sancționarea celui în cauză. Punerea în aplicare a sancțiunii se va face de către instituția din care face parte cel sancționat.

(7) Ședințele COSP nu sunt publice. COSP poate admite să fie de față și alte persoane decât cele chemate, dacă apreciază că prezența lor este utilă.

(8) Salarizarea membrilor comisiei se stabilește în regim de plată cu ora sau de indemnizație de ședință.

Art. 36. - Beneficiarii certificatelor de orientare școlară și profesională sunt:

a) copiii/elevii/tinerii cu certificat de încadrare în grad de handicap eliberat de comisia pentru protecția copilului din cadrul consiliului județean/al municipiului București, prin serviciul de evaluare complexă al direcției generale de asistență socială și protecția copilului;

b) copiii/elevii/tinerii cu CES evaluați de serviciul de evaluare și orientare școlară și profesională din cadrul CJRAE/CMBRAE.

Art. 37. - Pentru copiii/elevii/tinerii încadrați în grad de handicap de către comisia pentru protecția copilului din cadrul consiliului județean/al municipiului București sunt necesare următoarele acte în vederea obținerii certificatului de orientare școlară și profesională:

a) cererea părintelui/tutorei legal instituit adresată COSP;

b) copie a certificatului de încadrare în grad de handicap.

Art. 38. - Secretarul COSP va solicita serviciului de evaluare complexă a copilului din cadrul direcției generale de asistență socială și protecția copilului o copie a documentelor din dosarul copilului/elevului/tănarului încadrat în grad de handicap.

Art. 39. - Pentru copiii/elevii/tinerii cu CES neîncadrați în grad de handicap, orientarea școlară și profesională se va realiza la propunerea/prin SEOSP din cadrul CJRAE/CMBRAE, în baza următoarelor documente:

a) cererea părintelui/tutorei legal instituit adresată COSP;

b) copie a actelor de identitate ale părinților/tutorei legal instituit (copie sentinței de divorț - dacă este cazul);

c) copie a actelor de identitate ale copilului/elevului/tănarului (certificat de naștere/carte de identitate);

d) referat/scrisoare medicală de la medicul de familie/specialist;

e) fișa de evaluare complexă, prevăzută în anexa nr. 2, care face parte integrantă din prezenta metodologie, eliberată de specialiști calificați;

f) fișa psihopedagogică eliberată, de regulă, de unitatea de învățământ sau de profesorul psihopedagog din cadrul SEOSP al CJRAE/CMBRAE, însoțită, dacă este cazul, de recomandări ale cadrelor didactice care lucrează efectiv cu copilul/elevul/tănarul în vederea orientării/reorientării școlare și profesionale;

g) fișa privind traseul educațional (anexa nr. 3 care face parte integrantă din prezenta metodologie);

h) fișa medicală sintetică (anexa nr. 4 care face parte integrantă din prezenta metodologie);

i) foaie matricolă (copie xerox), dacă este cazul;

j) ultimul certificat de orientare școlară și/sau profesională, dacă este cazul.

Art. 40. - COSP va elibera certificatul de orientare școlară și profesională în 3 exemplare originale: un exemplar pentru părinte/tutore legal instituit, un exemplar pentru instituția de învățământ spre care a fost orientat, un exemplar pentru SEOSP, conform anexei nr. 5, care face parte integrantă din prezenta metodologie.

Art. 41. - Certificatul de orientare școlară și profesională este valabil de la data emiterii până la finalizarea nivelului de învățământ pentru care a fost orientat sau până la o nouă reorientare școlară și profesională.

Art. 42. - Hotărârea COSP este executorie.

Art. 43. - Eventualele contestații privind orientarea școlară și profesională se depun în termen de 48 de ore de la data comunicării sub semnătura a certificatului de orientare școlară și profesională la SEOSP din cadrul CJRAE/CMBRAE.

Art. 44. - CJRAE/CMBRAE are obligația să soluționeze în termen de 30 de zile de la data depunerii contestației privind orientarea școlară și profesională, prin desemnarea unei alte comisii cu aceeași structură a membrilor.

Art. 45. - Decizia comisiei nou-constituite privind orientarea școlară și profesională poate fi atacată doar în justiție.

Capitolul V Dispoziții finale

Art. 46. - Specialiștii în evaluare, asistența psihopedagogică, orientare școlară și profesională vor respecta dreptul persoanei/familiei de a sista, fără nicio justificare, participarea sa la serviciul furnizat, în calitate de client.

Art. 47. - În cadrul evaluării psihologice se vor utiliza (administra, interpreta, măsura) metodele și tehnicile de evaluare în strictă conformitate cu normele legale în vigoare.

Art. 48. - Specialiștii implicați în evaluare, asistența psihopedagogică, orientare școlară și profesională nu vor furniza informații despre rezultatele activității lor, pentru a nu produce prejudicii, voluntar sau involuntar, beneficiarilor.

Art. 49. - Specialiștii implicați în evaluare, asistența psihopedagogică, orientare școlară și profesională nu delegă propriile responsabilități unor persoane care nu au competențele necesare pentru activitățile respective.

Art. 50. - Specialiștii implicați în evaluare, asistența psihopedagogică, orientare școlară și profesională manifestă cel mai înalt grad de integritate morală și profesională în toate relațiile lor.

Art. 51. - Specialiștii implicați în evaluare, asistența psihopedagogică, orientare școlară și profesională nu fac publice datele cu caracter personal obținute, cu excepția situațiilor prevăzute de [Legea nr. 677/2001](#) pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare, protejând copilul/elevul/tânărul cu CES de orice formă de exploatare și abuz și prevenind devalorizarea acestor date.

Art. 52. - SEOSP va solicita consimțământul informat al familiei/tutorei legale instituite pentru serviciile de evaluare.

Art. 53. - SEOSP va oferi informații despre caracteristicile psihologice ale copiilor/elevilor/tinerilor cu CES familiei/tutorei legale instituite și unității școlare unde aceștia învață numai după ce s-a realizat o evaluare adecvată, care să susțină științific și metodologic afirmațiile și concluziile lor, indiferent dacă este vorba de recomandări, rapoarte sau evaluări, precizând limitele afirmațiilor, concluziilor și recomandărilor lor.

Art. 54. - SEOSP, prin conducerea CJRAE/CMBRAE, are obligația de a sesiza și a implica forurile superioare ale autorităților locale/județene în cazul în care se constată că familia/tutorele legale nu acționează în interesul superior al copilului/elevului/tânărului cu CES, pentru asigurarea egalității de șanse.

Set de instrumente de expertizare si evaluare

Setul de instrumente de expertizare si evaluare care poate fi utilizat de CIEC/SEOSP poate cuprinde:

1. Evaluarea nivelului de dezvoltare cognitiva

A. teste de inteligenta generala:

- a) matricele progresive colorate Raven;
- b) matricele progresive standard Raven;
- c) Dearborn;
- d) fraze absurde;
- e) ce s-a schimbat 1;
- f) ce s-a schimbat 2;

B. teste de inteligenta globala:

- a) W.P.P.S.I.; scara Wechsler-Bellvue;
- b) WISC; scara Wechsler-Bellvue;
- c) WAIS; scara Wechsler-Bellvue;
- d) Kaufman (inteligenta globala si stiluri cognitive);
- e) Binet-Simon (de reetalonat);
- f) N.E.M.I. (R. Zazzo si colaboratorii) - noua scara metrica a inteligentei;
- g) cuburile Kohs pentru adulti, de Goldstein;
- h) cuburile Kohs pentru copii, de H. Santucci;
- i) testul caramizilor;
- j) testul Columbia;

C. probe de inteligenta specifica:

- a) probe de evaluare a functiei perceptiv-motorii;
 - Santucci (4-6 ani);
 - Bender-Santucci (7-11 ani) - etalonat de T. Kulcsar;
- b) probe de evaluare a capacitatii de orientare si structurare spatiala:
 - Kohs-Goldstein (adaptat de Santucci si etalonat de V. Preda);
- c) probe de inteligenta pentru desen:
 - Goodenough;
- d) evaluarea capacitatii de discriminare a identicului de simetric in structurile grafice:
 - R.E.V.E.R.S.A.L.;
- e) ce vede in imaginile Rorschach;
- f) domino.

2. Evaluarea motricitatii si psihomotricitatii

- a) proba Ozeretski-Guillmain;
- b) Gesell, scara de dezvoltare;
- c) scara Odette Brunet si Irene Lezine;
- d) proba de lateralitate Harris;
- e) testul pentru gnozia digitala, Gertsman;
- f) proba pentru sinkinezia membrelor superioare;
- g) test de sinkinezie a membrelor superioare, Stambak;

- h) proba de motricitate digitala, A. Rey;
 - i) probe de asamblare (patrat, triunghi);
 - j) proba Piaget-Head (orientare in spatiu);
 - k) testul Head (mana, ochi, ureche);
 - l) Denver;
 - m) Portage.
3. Examinarea psihologica a personalitatii
- a) chestionare de personalitate;
 - b) CAT, testul de aperseptie pentru copii;
 - c) TAT, testul tematic de aperseptie;
 - d) Lucher, testul culorilor;
 - e) Szondi, proba pulsionilor;
 - f) Catell si R. Zazzo, proba de perseverare;
 - g) testul casa-arbore-om;
 - h) testul arborelui;
 - i) testul Rorschach;
 - j) Freiburg;
 - k) STAI I;
 - l) STAI II;
 - m) testul cu 20 de propozitii neterminate („Eu sunt ...“) (TST).
4. Probe pentru evaluarea activitatii psihice
- A. perceptia:
- a) testul figurilor complexe, A. Rey;
 - b) testul de orientare spatiaala, H. Head;
 - c) testul frenaj vointa, A. Rey;
- B. afectivitatea:
- a) testul de frustratie Rosenzweig;
 - b) completarea de povestiri;
 - c) asociere de cuvinte;
 - d) fabulele DUSS;
- C. limbajul:
- a) scara de dezvoltare a limbajului, C. Paunescu;
 - b) proba de evaluare a capacitatii cititului, M. Lobrot (Bovet);
 - c) Bender-Santucci;
 - d) probe de flexibilitate asociativa;
 - e) A. Rey adaptata;
- D. imaginatia:
- a) proba de desen liber;
 - b) proba Wartegg;
 - c) proba Collin (completarea lacunelor dintr-un desen);
 - d) desenul familiei, Corman;
- E. memoria:
- a) proba A. Rey pe baza de cuvinte;
 - b) proba A. Rey pe baza de figuri geometrice;
 - c) testul figurilor complexe, A. Rey;

- d) proba Pieron;
- e) WISC (proba de memorie);
- F. atentie:
 - a) proba Toulouse-Pieron;
 - b) proba de dublu baraj, R. Zazzo;
 - c) proba Bourdon-Amfimov;
 - d) proba Praga;
 - e) labirinturi;
 - f) completarea lacunelor;
 - g) proba de discriminare perceptiva.
- 5. Probe pentru evaluarea deficienței de vedere
 - a) scala Barraga pentru deficiența vizuală;
 - b) scala de evaluare Blounsky;
 - c) scala Reynell-Zinkin;
 - d) scala Maxfield-Bucholz;
 - e) proiectul Oregon;
 - f) chestionarul „Priveste și gândește“.
- 6. Probe de evaluare a nivelului intelectual pentru deficienții de auz
 - a) Borelli-Oleron;
 - b) testul Sans-paroles;
 - c) testul Snijders-Oomen;
 - d) scala Webster.
- 7. Scala de evaluare a intervenției timpurii
 - a) Portage;
 - b) Frohlich.[/grila: d131c]
- 8. Alte teste/probe de evaluare validate științific și etalonate pe populația României

FISA DE EVALUARE COMPLEXA

Trimis de

Motivul trimiterii

ANCHETA SOCIALA

Date generale si familiale:

Numele, prenumele

Data nasterii, locul nasterii

Domiciliul

Tatal (nume, prenume, profesie, loc de munca)

Mama (nume, prenume, profesie, loc de munca)

Conditii de locuit

Relatiile intre parinti

Relatiile intre parinti si copii

Atitudinea parintilor fata de educatia copilului

Surse de venit

Influente ambientale

Mentiuni speciale

Intocmit de:

Semnatura

Data

EVALUAREA PSIHOLOGICA

Tipul de dizabilitate

Dizabilitati asociate

.....

Dezvoltare senzorial-perceptiva.....

Dezvoltare psihomotrica

Nivel de dezvoltare cognitiva (varsta de dezvoltare, coeficientul de dezvoltare): se precizeaza testul/proba psihologica folosita.

.....

Gandirea (inclusiv nivelul operational)

Memoria

Atentia

Imaginatia

Limbajul si comunicarea

Afectivitatea

Motivatia

Vointa

Temperamentul

Atitudinile

Aptitudinile

Nivelul maturizarii psihosociale

Comportamentul

Recomandarile psihologice

Intocmit de:

Semnatura

.....

Data

.....

EVALUAREA LOGOPEDICA

Vocabular

.....

Limbaj receptiv

Limbaj expresiv

Particularitati fiziologice de limbaj

Pronunție

Ritm și fluentă a vorbirii

Lexie

Grafie

Calculie

Diagnostic logopedic

Alte mențiuni

Intocmit de:

Semnatura

.....

.....

Data

.....

FISA PRIVIND TRASEUL EDUCATIONAL

Numele si prenumele copilului, data nasterii

Gradinita/Scoala Grupa/Clasa

Programe educationale la varsta prescolara (gradinita, centre de zi, centre de recuperare timpurie etc.). Se vor preciza: denumirea institutiei, tipul programului, rezultatele obtinute.

.....

.....

Pregatirea scolara. Se vor preciza: denumirea institutiei, tipul de scolarizare, rezultatele obtinute.

.....

.....

.....

.....

.....

Activitati de sprijin anterioare si prezente (inclusiv extrascolare)

.....

.....

Comportamentul in timpul activitatilor scolare anterioare si prezente

.....

.....

Comportamentul in afara scolii

.....

.....

Atentia

Motivatia de invatare

Receptivitatea, participarea si implicarea

.....

Relatiile sociale (cu colegii si profesorii)

.....

Capacitatea de adaptare la cerintele scolare

.....

Recomandari pentru forma de scolarizare:

Grădinița specială	
Grădinița de masă	
Scoala generală	
Scoala generală cu profesor de sprijin	
Scoala generală cu curriculum adaptat	
Scoala specială	
Scolarizare la domiciliu	
Frecvență redusă în grupă sau școală specială	

Alte servicii/programe educaționale (specificați)

.....

.....

.....

.....

Numele persoanei care a completat fișa

Semnatura

Numele psihologului/psihopedagogului

Semnatura

Coordonator CIEvC

Semnatura

Data

Director

Dosar nr.
Data inregistrării
Numele medicului
Sef serviciu

FISA MEDICALA SINTETICA

Numele, prenumele, varsta

I. Anamneza

.....
.....
.....
.....
.....

II. Diagnosticul medical (se specifica si nr. cod ICD 10)

– principal

.....

– altele

.....
.....
.....

Certificatele medicale actuale (Se specifica numarul, data, institutia emitenta si numele medicului care a eliberat certificatul.)

.....
.....

III. Tratamente urmate si recomandate

Nr. crt.	Tipul tratamentelor	Tratamentele urmate (scurta descriere)	Tratamentele recomandate (se bifeaza)
1.	Medicamentoase		
2.	Recuperare neuromotorie		
3.	Chirurgicale		

4.	Ortopedice		
5.	Protezare		
6.	Psihoterapie		
7.	Recuperare psihica		
8.	Oftalmologie		
9.	Audiologie		
10.	O.R.L.		
11.	Cardiologie		
12.	Fizioterapie		
13.	Endocrinologie		
14.	Gastroenterologie		
15.	Neurologie		
16.	Altele (cu specificatie)		

IV. Rezultatul tratamentelor urmate (per ansamblu):

.....

In cazul absentei oricarui tratament, enumerati motivele pe care le invoca familia:

.....

V. Stadiul actual al bolii (inconjurati etapa care se potriveste): de debut, de stare evolutiv sau stabilizat, terminal

.....

VI. Concluzii si recomandari

.....

Data

.....

Semnatura si parafa medicului

.....

ANETET
Centrul județean de resurse și de asistență educațională/Centrul
Municipiului București de Resurse și de Asistență Educațională

CERTIFICAT
de orientare școlară și profesională

Copilul/Elevul
mama
tatal
nascut la data de, in localitatea, judetul, domiciliat in
....., str. nr., bl., sc., et., ap., judetul/sectorul, posesor
al B.I./C.I. seria nr., CNP, avand:
a) tipul de deficiența/handicap;
b) gradul/nivelul de deficiența
Este orientat/reorientat pentru:
– unitate de invatamant special;
– grupa/clasa speciala in unitate obisnuita de invatamant;
– scoala (gradinita) de masa (integrare, mentinere, reintegrare/reorientare) - cu sau fara structuri/servicii
de sprijin (se precizeaza care, daca se recomanda)
.....;
– meseria/meseriile (invatamant profesional);
– scolarizare in regim de zi, scolarizare in regim de internat (saptamanal sau trimestrial)
.....;
– alte situatii
Conform raportului de evaluare complexa nr./data, eliberat de, cu
recomandarile prevazute in programul de servicii personalizate a copilului cu dizabilitati.

Prezentul certificat este valabil pana la data de

Prezentul certificat s-a intocmit in exemplare.

Coordonator Comisia de orientare școlară și profesională

Membri

PROGRAM DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT (PIP)

Numele și prenumele beneficiarului

Data și locul nașterii

Domiciliul

Scoala/Institucia

Echipa de lucru

.....
.....

Problemele cu care se confruntă copilul/elevul/tanarul (rezultatele evaluării complexe)

.....
.....
.....

Priorități pentru perioada (se specifică intervalul de timp)

.....
.....
.....

Structura programului de intervenție personalizat

Obiective	Continuturi	Metode și mijloace de realizare	Perioada de intervenție	Criterii minimale de apreciere a progreselor	Metode și instrumente de evaluare

Evaluarea periodică

- Obiective realizate
- Dificultăți întâmpinate
- Metode cu impact ridicat:
 - pozitiv
 - negativ

Revizuirea programului de intervenție educațional-terapeutică (în funcție de rezultatele evaluărilor periodice)

.....
.....

Recomandări particulare

.....

PLAN DE SERVICII INDIVIDUALIZAT (PSI)

Funcțiile planului de servicii personalizat sunt:

- stabilirea cerințelor prioritare ale dezvoltării beneficiarului/copilului prin raportare la potențialul și capacitățile acestuia, pe domenii de intervenție;
- stabilirea scopurilor/obiectivelor, serviciilor și programelor de intervenție pentru beneficiar;
- precizarea responsabilităților, identificarea resurselor și a serviciilor disponibile în comunitate;
- stabilirea bugetului de timp pentru realizarea obiectivelor.

Numele și prenumele beneficiarului

Data și locul nașterii

Domiciliul

Scoala/Instituația

Concluziile evaluării complexe:

- din punct de vedere medical

.....;

- din punct de vedere psihopedagogic:

.....;

- din punctul de vedere al competențelor școlare (pe discipline, deprinderi și capacități):

.....;

- din punct de vedere social

Structura unui plan de servicii personalizat

Tipuri de servicii (educaționale, compensatorii, medicale, terapeutice, alte tipuri)	Competențe (Ce poate face subiectul?)	Dificultăți (Ce nu poate face subiectul?)	Priorități (Ce ar trebui să achiziționeze?)	Finalități (Scopuri și obiective)

Echipa de caz

- Coordonator
- Educator
- Asistent social
- Medic

- Parinti
- Psihopedagog
- Logoped
- Terapeut
- Alti membri

Repartizarea activitatilor pe fiecare tip de serviciu/membru al echipei de caz:

.....

.....

.....

Prezentul program va fi completat de proiectele de recuperare individuala, rapoartele de evaluare periodice, schitele sau planurile de activitate periodice (lunare, saptamanale etc.).

CMBRAE 2012